

PSY255: PSYCHOLOGIE INDIVIDUÁLNÍCH ROZDÍLŮ

Vyučující:

Mgr. Jan Širůček, Ph.D.

13410@mail.muni.cz

Konzultační hodiny pro kurz PSY255 jsou až na výjimky po každé přednášce v pracovně 2.47. Mimo tento čas prosím preferujte elektronickou komunikaci.

Anotace:

Kurz psychologie individuálních rozdílů navazuje na poznatky psychologie osobnosti, vývojové psychologie a sociální psychologie. Tematicky sestává kurikulum ze čtyř bloků, které reflektují teoretické konstrukty současné psychologie osobnosti v sociálním kontextu: interpersonální osobnostní dispozice, emocionální dispozice, kognitivní dispozice a motivační dispozice. Součástí kurzu je kritická reflexe historických a současných metodologií diferencíální psychologie a psychologie individuálních rozdílů.

Pro koho je kurz určen?

V akademickém roce 2018/2019 je předmět vypsán naposledy v podzimním semestru. Následně bude vypisován vždy v jarním semestru, počínaje jarem roku 2019, s doporučeným zápisem ve druhém ročníku současně s PSY259. V podzimním semestru 2018 je předmět vypsán zejména pro ty studující, kteří směřují k obhajobě diplomové práce na jaře 2019.

Obsah kurzu svojí náročností odpovídá druhému až třetímu ročníku studia. Pro zvládnutí s vynikajícím hodnocením jsou nezbytné základní znalosti psychologie osobnosti, vývojové psychologie, sociální psychologie a zejména metodologie psychologického výzkumu a psychometrie. Minimum potřebných znalostí psychometrie a metodologie lze získat samostudiem běžně dostupné literatury (v seznamu zdrojů je uvedena zvlášť) a kontaktem se zkušenějšími kolegyněmi či kolegy. Odkazy na příslušná témata ostatních základních oborů psychologie budou zprostředkovány průběžně.

Harmonogram kurzu PSY255 v podzimním semestru 2016

Datum	Téma
18.IX	1. Úvod: Diferenciální psychologie a psychologie individuálních rozdílů
25.IX	2. Interpersonální dispozice I: Extraverze
02.X	3. Interpersonální dispozice II: Interpersonální závislost
09.X	4. Emoce a motivace I: Tendence k prožívání studu a viny, citlivost vůči odmítnutí
16.X	"čtecí týden"
23.X	5. Emoce a motivace II: Neuroticismus, depresivita a anxieta ☹
30.X	6. Kognitivní dispozice I: Autoritářství a dogmatismus
07.XI	7. Kognitivní dispozice II: Potřeba poznávání a potřeba kognitivního uzavření
13.XI	8. Kognitivní dispozice III: Integrovaní komplexita a sociální kognice
20.XI	9. Motivační dispozice I: Sensation seeking a impulsivita
27.XI	10. Motivační dispozice II: Potřeba moci, narcismus a machiavelismus
04.XII	11. Motivační dispozice III: Svědomitost
11.XII	12. Reflexe: Metodologie psychologie individuálních rozdílů

Podmínky úspěšného ukončení kurzu:

Průběžné seminární úkoly

Během kursu vypracují studující několik krátkých průběžných seminárních úkolů, které budou zadávány v online

prostředí. Podmínkou připuštění ke zkoušce je splnění všech těchto úkolů v určených termínech během výukové části semestru. Přesný popis zadání úkolů proběhne na přednášce 2.10.2018.

Seminární práce

Písemnou práci studující vypracují a odevzdají do začátku zkouškového období příslušného semestru dle harmonogramu MU. Bude se jednat o text v rozsahu cca 5 normostran. Přesné zadání seminárního úkolu proběhne 13.11.2018.

Zkouška

Zkoušku lze vykonat mimo zkouškové období pouze po dohodě s vyučujícím; akceptovatelným důvodem je zahraniční stáž. Ke zkoušce se studující přihlašují výhradně v Informačním systému Masarykovy univerzity. Konkrétní formát zkoušky bude ujasněn na přednášce 3.10.2018.

Hodnocení

Průběžné úkoly, seminární práce a zkouška jsou vždy hodnoceny na klasifikační stupnici (A – F) dle platného studijního řádu MU. Výsledné hodnocení předmětu zohledňuje všechny tyto výkony.

Studijní materiály:

Základním zdrojem pro absolvování předmětu je Handbook of Individual Differences in Social Behavior (Leary & Hoyle, 2009). Povinné jsou kapitoly uvedené níže u jednotlivých témat. Pročtení neuvedených kapitol vřele doporučuji coby rozšiřující literaturu. Další povinná literatura vedle zmíněné monografie je uvedena u jednotlivých témat v seznamu níže.

K tématu 1:

Leary, R. M., Hoyle, R. H. (2009). Situations, Dispositions, and the Study of Social Behavior. In Leary, M.R. & Hoyle, R.H. (Eds.). *Handbook of Individual Differences in Social Behavior* (pp. 3 – 11). New York: The Guilford Press.

Leary, R. M., Hoyle, R. H. (2009). Methods for the study of Individual differences in social behavior. In Leary, M.R. & Hoyle, R.H. (Eds.). *Handbook of Individual Differences in Social Behavior* (pp. 12 – 26). New York: The Guilford Press.

K tématu 2:

Wilt, J., Revelle, W. (2009) Extraversion. In Leary, M. R. & Hoyle, R. H. (Eds.). *Handbook of Individual Differences in Social Behavior* (pp. 27 – 45). New York: The Guilford Press.

Jung, C. G. (1996). Výbor z díla, svazek 1: Základní otázky analytické psychologie a psychoterapie v praxi. Brno: Nakladatelství Tomáše Janečka.

Povinná je kapitola „Obecný popis typů“, str. 259 – 369.

K tématu 3:

Bornstein, R. F. (2009). Interpersonal dependency. In Leary, M. R. & Hoyle, R. H. (Eds.). *Handbook of Individual Differences in Social Behavior* (pp. 82 – 92). New York: The Guilford Press.

Lečbych, M. (2010). Rorschachovská škála orální závislosti ve výzkumu a klinické praxi. *Československá psychologie*, 5, LIV, s. 505-513.

K tématu 4:

Tangney, J. P., Youman, K., Stuewig, J. (2009). Proneness to Shame and Proneness to Guilt. In M. Leary & R. Hoyle (Eds.). *Handbook of Individual Differences in Social Behavior* (pp. 192 – 209). New York; London: GuilfordPress.

Romero-Canyas, R., Anderson, V. T., Reddy, K. S., Downey, G. (2009). Rejection Sensitivity. In M. Leary & R. Hoyle (Eds.). *Handbook of Individual Differences in Social Behavior* (pp. 466 – 479). New York; London: GuilfordPress.

K tématu 5:

Widiger, T.A. (2009). Neuroticism. In M. Leary & R. Hoyle (Eds.). *Handbook of Individual Differences in Social Behavior* (pp. 129 – 148). New York; London: Guilford Press.

Finan, P.H., Tennen, H., Zautra, A.J. (2009). Depression. In M. Leary & R. Hoyle (Eds.). *Handbook of Individual Differences in Social Behavior* (pp. 161 – 175). New York; London: Guilford Press.

Miller, R.S. (2009). Social anxiousness, shyness, and embarrassability. In M. Leary & R. Hoyle (Eds.). *Handbook of Individual Differences in Social Behavior* (pp. 176 – 191). New York; London: Guilford Press.

K tématu 6:

Duckitt, J. (2009). Authoritarianism and dogmatism. In Leary, M. R. & Hoyle, R. H. (Eds.). *Handbook of Individual Differences in Social Behavior* (pp. 298 – 318). New York: The Guilford Press.

Doplňující:

Adorno, T. W., Frenkel-Brunswik, E., Levinson, D., & Sanford, N. (1950). *The Authoritarian Personality*. New York: Harper & Row.

Höle, G. (1998). *Fanatismus: Sklon k extrému a jeho psychologické souvislosti*. Praha: Portál.

Čermák, I. (1998). *Lidská agrese a její souvislosti*. Žďár nad Sázavou: Nakladatelství Fakta, v. o. s.

Höle, G. (1998). *Fanatismus: Sklon k extrému a jeho psychologické souvislosti*. Praha: Portál.

Zimbardo, P. G. (2005). *Moc a zlo. Sociálně-psychologický pohled na svět*. Praha: Moraviapress, a.s.

Zimbardo, P. G. (2014). *Luciferův efekt. Jak se z dobrých lidí stávají lidé zlí*. Praha: Academia.

K tématu 7:

Kruglanski, A. W., & Fishman, S. (2009). The Need for Cognitive Closure. In M. R. Leary, & R. H. Hoyle (Eds.). *Handbook of Individual Differences in Social Behavior* (pp. 343 – 353). New York: The Guilford Press.

Petty, R. E., Briñol, P., Loersch, C., McCaslin, M. (2009). The Need for Cognition. In M. Leary & R. Hoyle (Eds.). *Handbook of Individual Differences in Social Behavior* (pp. 318 – 329). New York; London: GuilfordPress.

K tématu 8:

Suefeld, P. (2009). Integrative complexity. In M. Leary & R. Hoyle (Eds.). *Handbook of Individual Differences in Social Behavior* (pp. 354 – 368). New York; London: GuilfordPress.

Selman, R. L. (2003) *The promotion of social awareness : powerful lessons from the partnership of developmental theory and classroom practice*. New York: Russel Sage Foundation.

Povinné jsou kapitoly II. – IV., str. 13 – 60.

K tématu 9:

Zuckermann, M. (2009). Sensation Seeking. In M. Leary & R. Hoyle (Eds.). *Handbook of Individual Differences in Social Behavior* (pp. 455 – 465). New York; London: GuilfordPress.

K tématu 10:

Fodor, E. M. (2009). Power Motivation. In M. Leary & R. Hoyle (Eds.). *Handbook of Individual Differences in Social Behavior* (pp. 426 – 440). New York; London: GuilfordPress.

Jones, D. N., Paulhus, D. L. (2009). Machiavellianism. In M. Leary & R. Hoyle (Eds.). *Handbook of Individual Differences in Social Behavior* (pp. 192 – 209). New York; London: GuilfordPress.

Rhodewalt, F., Peterson, B. (2009). Narcissism. In M. Leary & R. Hoyle (Eds.). *Handbook of Individual Differences in Social Behavior* (pp. 547 – 560). New York; London: GuilfordPress.

K tématu 11:

Roberts, B.W., Jackson, J.J., Fayard, J.V., Edmonds, G., Meints, J. (2009). Conscientiousness. In M. Leary & R. Hoyle (Eds.). *Handbook of Individual Differences in Social Behavior* (pp. 382 – 399). New York; London: GuilfordPress.